

ת"פ 58970/06/18 - מדינת ישראל נגד אריק ואנונו, עו"ד עמיקם שוחט מטעם הסניגוריה הציבורית

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 58970-06-18 מדינת ישראל נ' ואנונו

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

אריק ואנונו

הנאשם

באמצעות בא כוחו עו"ד עמיקם שוחט
מטעם הסניגוריה הציבורית

גזר דין

כתב האישום:

הנאשם הורשע, לאחר שמיעת ראיות, בעבירות של **הפקרה אחרי פגיעה** - עבירה לפי סעיף 64א (ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1963; **נהיגה ללא ביטוח** - עבירה לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נ"ח] תשל"ל - 1970; **שיבוש הליכי משפט** - עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

על פי הנקבע בהכרעת הדין, ביום 12.05.17, סמוך לשעה 13:35, נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג סקודה (**להלן: "הרכב הפוגע"**) בשדרות גושן בקרית מוצקין מכיוון מערב למזרח. הכביש במקום הנו דרך עירונית חד סטרית, בעלת שלושה נתיבים, משני צדי הכביש בנויות מדרכות, ומצד ימין, ביחס לכיוון נסיעת הנאשם, בנויים איי תנועה, המשמשים לחנייה. המהירות המותרת במקום הינה 50 קמ"ש. באותה עת חצה את הכביש מימין לשמאל בכיוון נסיעת הנאשם, סמוך לבית מס' 2 שלא במעבר חציה הולך הרגיל ודים מיירוב, יליד 1967 (**להלן: "הולך הרגל"**). הולך הרגל חצה את הנתיב הראשון לפני רכב פרטי שחנה על נתיב הנסיעה הימני, המשיך וחצה בריצה את הנתיב האמצעי לפני רכב ג'פ (**להלן: "הג'יפ"**) שעצר על הנתיב האמצעי ואפשר לו להמשיך בחציה, ובהגיע הולך הרגל לנתיב השמאלי, פגע בו הנאשם עם דופן ימין של הרכב (**להלן: "התאונה"**). כתוצאה מהתאונה נסדקה שמשת הרכב, ונגרם שבר לקורה הימנית, כמו כן נחבל הולך הרגל בידו השמאלית ובכף רגלו השמאלית. הוא טופל במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה ושוחרר באותו היום. מיד אחר התאונה המשיך הנאשם בנסיעה בכיוון נסיעתו וברח ממקום התאונה.

הנאשם למרות שהיה מעורב בתאונה שבה נפגע אדם, והיה מודע לנסיבות התאונה ולכך שנפגע אדם, לא עצר במקום התאונה או קרוב לו ככל האפשר כדי לעמוד על תוצאות התאונה, לא הזעיק עזרה את גופי ההצלה המקצועיים הנחוצים למקום התאונה, לא המתין ליד הנפגע עד להגעתם, לא דאג למניעת כל נזק נוסף לנפגע, לא הודיע קרות התאונה למשטרה, כל זאת למרות שבמהלך התאונה נסדקה שמשת הרכב, ולמרות שנהג הג'יפ עצר ליד הנאשם ברמזור, במרחק קצר מהתאונה והעיר לו על נהיגתו. מיד לאחר התאונה, החליף הנאשם את שמשת הרכב הסדוקה על מנת להעלים ראיות בכוונה למנוע או להכשיל הליך שיפוטי.

עובר לתאונה נהג הנאשם ללא ביטוח חובה לרכב.

ראיות לעונש:

ב"כ המאשימה הגישה רישום פלילי של הנאשם (ג/1) ורישום תעבורתי של הנאשם (ג/2).

ב"כ הנאשם הגיש רישיון לקנביס רפואי ומסמכי ביטוח לאומי (נ/1).

ההגנה העידה את אשתו של הנאשם, הגב' גילה ואנונו, אשר מסרה כי היא והנאשם נשואים מזה 18 שנה ולהם חמישה ילדים, הם מתגוררים ביישוב שלומי.

העדה מסרה כי המשפחה מתגוררת בבית של עמידר, הנאשם לא עובד, הוא נכה 100 אחוז ויש לו שיתוק ב-4 גפיים, עבר ניתוח קשה לפני כמה שנים ויש לו פלטינה בצוואר. העדה מסרה כי מזה שנתיים היא עובדת במועצה המקומית שלומי, כמלווה בהסעות של החינוך המיוחד, לפני כן לא עבדה משום שעברה משבר אישי. עוד מסרה כי יהיה לה ולילדים קשה מאוד אם הנאשם לא יהיה בבית, שכן הוא מהווה שותף מלא מול הילדים.

בנוסף ציינה העדה כי היא מודעת לחומרת מעשיו של הנאשם, אך עם זאת מסרה כי הדבר אינו מתאים לנאשם ושהוא לא היה פועל כך אילולא לחץ נפשי מסוים.

לסיום ביקשה העדה להודות לבית המשפט על הדרך שהנאשם עשה עד היום, שבזכות התהליך שבית המשפט אפשר לנאשם לעבור והטיפול שהנאשם לוקח בו חלק, היום הנאשם שינה את דרכיו.

תסקירי שירות המבחן:

בתסקיר שירות המבחן מיום 8.1.20, נמסר כי הנאשם בן 44, נשוי ומתגורר עם משפחתו בשלומי. אשתו, בת 39, עובדת כמלווה בהסעות. בני הזוג נשואים משנת 2003 ולהם 5 ילדים בגילאי 3.5-15.5. הנאשם מסר כי השלים 12 שנות לימוד עם תעודת בגרות חלקית. הנאשם שירת בצבא כנהג ובשל קושי בקבלת תנאי שירות מתאימים למצבו, קיבל אישור לקיצור השירות הצבאי. הנאשם אינו עובד מזה 5 שנים עקב פגיעה בגבו והוא מתקיים מקצבת נכות וסיוע בניידות. הנאשם ציין כי לאורך השנים התקשה לעבוד בצורה יציבה ולהסתדר כלכלית. עוד מפרט התסקיר בהרחבה אודות נסיבות חייו האישיות של הנאשם, אך מפאת צנעת הפרט לא ארחיב במסגרת גזר דין זה, אך יצוין ישנה הערכה של גורמים מטפלים לפיה נוכחותו של הנאשם בבית משמעותית, חשובה ומסייעת לשמירה על מצבם הנפשי והרגשי של חמשת הילדים.

מעיון ברישומי הפלילי עולה כי לחובתו של הנאשם 5 הרשעות קודמות בתחום המרמה, האחרונה שבהן משנת 2017, בגינה ביצע עבודות שירות, יחד עם מרכיבי ענישה נוספים. על שתיים מהרשעותיו חלה התיישנות, בעבר ריצה מאסרים.

אשר להתייחסותו לביצוע העבירה, הנאשם מתאר כי לא היה מודע להשלכות מעשיו ולא הבין את הפגיעה בנפגע העבירה, שכן לטענתו לאחר שנהג נוסף שהיה בכביש העיר לו על נהיגתו ואמר לו שפגע בהולך רגל אז חזר אחרי מספר דקות למקום התאונה, אך הנפגע כבר לא היה שם. לגבי החלפת שמשת הרכב, ציין הנאשם כי עשה טעות כאשר שיקר ביחס להחלפתה, אך לא קישר את הפגיעה בנפגע העבירה לשמשה השבורה.

מאופן התייחסותו של הנאשם, מציין שירות המבחן כי ניכרת נטילת אחריות חלקית ופורמאלית של הנאשם לגבי ביצוע העבירה. הנאשם מודה בעובדות כתב האישום, אך מתאר כי נפגע העבירה התפרץ לכביש ועל כן לא הבחין בו כלל. הנאשם מגלה הבנה בדיעבד לכך שיתכן ולא היה מספיק מרוכז בנהיגתו, הוא אינו לוקח אחריות על הפקרת נפגע העבירה, שכן לטענתו כאשר שב למקום התאונה הוא לא נכח שם.

שירות המבחן העריך כי הנאשם מתנהל מתוך דפוסי התנהלות חוזרים ונשנים של הסתרה, הכחשה, וביצוע עבירות מרמה שביצע בעבר. עוד, כי התמקמות כקורבן וכחסר אונים בסיטואציות, משמרת דפוסי התנהלות אלו. בשיחה עם שירות המבחן ניכרת הבנה ראשונית להתנהלותו, הנאשם שיתף כי פעמים רבות מנסה להצדיק את מעשיו, מעגל פינות ומודה כי אינו לוקח אחריות מלאה על התנהלותו.

הנאשם הביע מוטיבציה מילולית ונכונות לכניסה להליך טיפולי ארוך טווח בתחום המרמה יסייע בהפחתת סיכון להישנות חריגה מגבולות החוק. יחד עם זאת נוכח לקיחת האחריות החלקית, הקושי במתן אמון בגורמי הטיפול והיכולת לתקשורת פתוחה נמוכה, סבור שירות המבחן כי הפרוגנוזה השיקומית נמוכה.

סופו של דבר ביקש שירות המבחן דחייה של 5 חודשים במהלכם ישולב הנאשם בטיפול בשירות המבחן ויבחנו יכולותיו להיעזר בהליך טיפולי ולהיתרם ממנו.

בית המשפט נעתר לבקשת שירות המבחן.

בתסקיר משלים מיום 25.6.20, התבקשה אורכה נוספת לשילובו של הנאשם בטיפול, עקב מגיפת הקורונה ובית המשפט נעתר לבקשה וזאת לאחר ששירות המבחן הודיע כי עתידה להיפתח קבוצה טיפולית ביום 7.7.20.

בתסקיר משלים מיום 13.10.20, עדכן שירות המבחן כי הנאשם שולב בקבוצה טיפולית בחודש אוגוסט 2020. הנאשם הגיע בקביעות ל-4 מפגשים, מלבד חיסור מוצדק אחד, ואילו הקבוצה הפסיקה פעילותה בשל התפרצות מגיפת הקורונה.

התרשמות שירות המבחן מהתנהלותו של הנאשם עד לאותו שלב היא כי הנאשם הגביר את יכולתו למתן אמון בגורמי הטיפול והצליח להיפתח באופן ראשוני ומותאם במרחב הקבוצתי. כמו כן, צוין כי ניכרת הבנה כי עליו לקבל סיוע והכוונה על מנת לשנות לטובה אורחות חייו, על כן משתף פעולה ומגיע בקביעות, זאת לצד העובדה כי לא נפתחו נגדו תיקים פליליים נוספים, העריך שירות המבחן כי יש לנאשם פרוגנוזה שיקומית חיובית. שירות המבחן ביקש שהות נוספת על מנת להמשיך ולבחון את התהליך הטיפולי.

בתסקיר מיום 19.1.21, דווח כי הנאשם המשיך להתמיד ולהגיע לקבוצה הטיפולית באופן קבוע וכן כי הנאשם דומיננטי בקבוצה ושותף לשיח שמתקיים, משתף בכנות באורחות חייו וניכר כי לומד על עצמו גם דרך שיתוף חברי הקבוצה האחרים. עוד צוין כי הנאשם נוטל אחריות מוגברת יותר לגבי העבירה, אך ממעט מחומרתה. בנוסף, התחדדה הבנתו לכך שבמצבי לחץ, נוטה באופן מידי לפעול באופן מרמתי ומתקשה לחשוב על השלכות מעשיו והפגיעה באחר. הערכות מנחות הקבוצה כי על הנאשם להמשיך בטיפול הקבוצתי לאורך זמן, שכן יכול להיתרם ממנו ולהמשיך בשינוי המשמעותי שעורך באורחות חייו.

בשיחה של שירות המבחן עם הנאשם ציין הנאשם כי הוא משתתף ונותר מההליך הטיפולי וכי הוא מבין יותר את שורש המורכבות בהתנהלותו הבעייתית.

בהתייחסו לעבירה הנדונה, הנאשם מצר על מעשיו, מבין כי התקשה להפעיל שיקול דעת תקין וכי לא פעל כמו שצריך, משום שחש לחץ, אשר גרם לו לשקר ולהתחמק. הנאשם הביע אמפתיה לפגיעתו בנפגע העבירה ונכונות לשלם לו פיצויים, בנוסף הוא מצר על כך שלא בדק לעומק יותר מה מצבו לאחר שהבין שפגע בו. הערכת שירות המבחן היא כי התגבשה כיום אחריות שלמה יותר לחריגתו מגבולות החוק, עם זאת עדיין קיימת נטייה למזעור מחומרת העבירה באופן מסוים. ההערכה כי, מזעור ההחמרה נובע מקושי של הנאשם להכיל באופן שלם פגיעתו באחר ומשמש עבורו כהגנה מהשלכות התנהגותו.

שירות המבחן העריך כי התגבשה אצל הנאשם מוטיבציה פנימית משמעותית לטיפול ושינוי אורחות חייו, האחריות לכשל ההתנהגותי עלה, ועל כן הפרוגנוזה השיקומית עלתה והינה חיובית היום. לאור האמור, הומלץ על העדפת הפן השיקומי ועל הטלת צו מבחן למשך שנה במהלכה ימשיך הנאשם את הטיפול הקבוצתי. בנוסף, המליץ שירות המבחן על הטלת צו של"צ בהיקף של 220 שעות, לצד פיצוי לנפגע העבירה.

טענות הצדדים:

טענות המאשימה:

המאשימה חזרה על עובדות האירוע כפי שהוכרעו בהכרעת הדין ועל כך שהנאשם ניהל הוכחות דבר אשר אילץ את נפגע העבירה לשוב לזירה ולחוות את התאונה הקשה ואת נסיבותיה.

עוד עמדה המאשימה על הערכים החברתיים שנפגעו; העובדה כי מדובר בעבירה חמורה ובלתי מוסרית הפוגעת בראש ובראשונה במרקם האנושי של החברה וביסודות הבסיסיים של החברה האנושית.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, ציינה המאשימה את הנזק אשר נגרם לנפגע העבירה מעוצמת הפגיעה אשר גרמה לנאשם עצמו להחליף שמשה ברכב. עוד נטען כי הנזק אשר עלול להיגרם בעבירות מעין אלו הוא נזק בלתי הפיך ואף לעלות בחיי אדם. נטען כי מצופה מאדם בגיר כי יישאר במקום להושיט יד לנפגע העבירה במקום להימלט מהמקום. עוד נטען כי חלקו של הנאשם בביצוע המעשים בלעדי ומוחלט.

אשר למתחם הענישה ההולם, עתרה המאשימה לקבוע מתחם ענישה הנע בין 8 חודשי מאסר ועד ל-30 חודשי מאסר, לצד פסילה הנעה בין 4-7 שנים, פיצוי למתלונן.

באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ביקשה המאשימה להתחשב בעברו העשיר של הנאשם, לרבות עברו התעבורתי המשמעותי ואי קבלת האחריות בשלב ניהול המשפט.

אשר לתסקיר שירות המבחן, טענה המאשימה כי חרף ההתקדמות המסוימת שהושגה עם הנאשם במישור הטיפולי, יש מקום להטלת עונש מהותי בעניינו של הנאשם. המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר על נטייתו של הנאשם למזער מחומרת העבירה באופן מסוים, בשל קושי בהכלת הפגיעה באחר. לפיכך, נטען כי אין מקום לסטייה ממתחם הענישה המקובל משיקולי שיקום וכי יש לקבוע את עונשו של הנאשם באמצע המתחם.

טענות ההגנה:

אשר לנסיבות ביצוע העבירה, טענה ההגנה מספר טענות לקולה; ראשית נטען כי לא התלוותה לעבירת ההפקרה אחריות לעצם התאונה, המהווה נסיבה רלוונטית למתחמים הנקבעים בעבירות אלה; נטען כי התאונה הייתה בלתי נמנעת במובן זה שהולך הרגל חצה את הכביש במקום אסור, כפי שעולה מהסרטון בו צפה בית המשפט; עוד נטען כי על פי הכרעת הדין, בעקבות השחזור שנעשה, ככל שהנאשם ראה את הנפגע, הוא ראה אותו במצב עמידה, מתפקד, ולא שכוב; נסיבה מהותית רלוונטית נוספת לה טענה ההגנה היא כי האירוע התרחש באמצע היום, ברחוב סואן ומרכזי, ולא באיזור ריק או נטוש, שאז היה חשש לסיכון והחמרת מצבו של הנפגע, עקב אי נתינת טיפול; זאת ועוד טענה ההגנה כי הפגיעה היא קלה יחסית.

לחומרה, ציינה ההגנה את העובדה כי לעבירת ההפקרה התלוותה עבירת שיבוש.

ההגנה עתרה לקביעת מתחם ענישה הנע בין 4 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 10 חודשי מאסר בפועל והפנה לפסיקה התואמת לדידו את המתחם המוצע.

בכל הנוגע לנסיבותיו האישיות של הנאשם, נטען כי הוא נשוי ואב ל-5 ילדים אשר סובל מפגיעה בגב ומוגבלות קשה, כאשר הניידות שלהם מאוד קשה בתחבורה ציבורית, לפיכך עתרה להטלת פסילה מינימלית על הנאשם.

לנאשם עבר בעבירות מרמה.

ההגנה פירטה אודות התהליך הטיפולי שעבר הנאשם ולכך שמדובר היה בהתנהלות קלוקלת ברגע של לחץ, כאשר הדפוס ההישרדותי-מרמתי של הנאשם השתלט עליו. נטען כי התהליך הטיפולי שעבר ועובר הנאשם באמצעות שירות המבחן הינו יוצא דופן במובן זה שהנאשם הבין כי מהו סדר העדיפויות הנכון בחייו, אשתו וילדיו, וכי התסקיר מצביע על כיוון של עריכת שינוי ממשי באורחות חייו. עוד הפנתה ההגנה להמלצת שירות המבחן במקרה זה להעדיף את הפן השיקומי ולהטיל צו מבחן ושל"צ. בהקשר זה, נטען כי מכיוון שאין במקרה שבנדוננו פגיעה קשה מאוד באופן יחסי בקורבן, כן ניתן להעדיף את הפן השיקומי בעניינו של הנאשם.

דבר הנאשם בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם מסר כי על אף עברו, התנהלותו אינה אופיינית לו. עוד תיאר את ילדותו בצל אב נרקומן שנפטר מסמים ועל כך שלא הייתה לו הכוונה בחייו. עוד מסר כי בעבר ריצה 3 שנות מאסר ולא הסכים לעשות טיפול ולהודות שהוא חלש אופי, לא ביצע עבירות מרמה, ניסה להתרחק כמה שיותר, אך קרה מה שקרה באירוע הנוכחי והוא יודע כי התנהג לא נכון וחזר על דפוסי התנהלות של המרמה. עוד ביקש הנאשם להודות לבית המשפט, על שאפשר לו לקבל טיפול ולשקם את עצמו. הנאשם מסר כי יש לו שיתוק ספסטי ב-4 גפיים. הנאשם מסר כי חשוב לו שישאר לו הרישיון על מנת שיוכל להסיע את אימו לטיפולים במחלת הסרטן ממנה היא סובלת.

דין והכרעה עונשית:

הערך החברתי שנפגע ומידת הפגיעה בו (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

הנאשם כאמור הורשע בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה לצד עבירת שיבוש הליכי משפט.

במעשיו, פגע הנאשם בערכים חברתיים של ערבות הדדית, מתן עזרה מיידית לנפגע בתאונה על ידי נהג הנמצא במקום על מנת לשמור על גופו וחיו של הנפגע, והקלה על רשויות החוק בבירור האחראי לתאונה ואופן גרימתה, וכן למנוע מנהג ברכב מלהתחמק מאחריותו לתאונה על סמך השערותו כי איננו אשם בה או כי איש לא נפגע (וראה לעניין זה ע"פ 7224/03 חסון נגד מדינת ישראל (20.11.2003), וע"פ 7159/98 מדינת ישראל נגד פלוני (26.4.1999)).

להמחשת חומרת העבירה של הפקרה אחרי פגיעה יובאו דבריו הבאים של בית המשפט העליון ברע"פ 3626/01 ויצמן נגד מדינת ישראל (2002):

"העבירה של הפקרה אחרי פגיעה - כבר אמרנו זאת- עבירה קשה ומכוערת היא. כולנו ידענו מה נזק יכול שייגרם לאדם בתאונות מכוניות... מעשהו של הנהג הבורח פוגע בשורשי הסולידאריות החברתית והאישית, המינימאלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק, וראוי כי הוא ייענש בכל חומרת הדין".

מידת הפגיעה של הנאשם בערך החברתי היא בינונית, שכן מחד הנאשם הפקיר אדם שנפגע על ידו ואף לחומרה, ביצע עבירה של שיבוש מהלכי משפט שעה שהחליף את שמשת הרכב שנסדקה במהלך התאונה, ומנגד, ומבלי להקל מחומרת העבירה, ההפקרה בוצעה במקום בו היו עדים אחרים ואנשים אחרים שיכלו לסייע לאותו נפגע וכפועל יוצא מכך מידת הסיכון לגופו וחיו הייתה פחותה.

מדיניות הענישה (סעיף 40ג (א) לחוק העונשין):

רע"פ 1670/16 מוחמד עווידה נ' מדינת ישראל (6.3.16) - נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה ונהיגה בלי פוליסת ביטוח, באותו מקרה דובר בנאשם שפגע עם חזית רכבו בקטין שחצה את הכביש במעבר חציה, כשהוא רכוב על אופניו. הקטין נהדף אל שמשת הרכב (שנופצה כתוצאה מכך) ולאחר מכן נפל על הכביש. לאחר ההתנגשות עצר הנאשם את רכבו למשך כדקה, ראה כי הקטין נפגע ועזב את המקום, מבלי שהגיש לו סיוע ומבלי שקרא לכוחות ההצלה. בית המשפט לתעבורה קבע מתחם שנע בין 6-36 חודשי מאסר לריצוי בפועל; פסילה לתקופה של למעלה מ-5 שנים לצד עונשים נלווים וגזר על הנאשם 10 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על-תנאי, פסילה בפועל לתקופה של 6 שנים ופסילה על-תנאי. הנאשם ערער על חומרת עונשו, ברם בית המשפט המחוזי דחה את הערעור.

רע"פ 6823/13 נסים בראנץ נגד מדינת ישראל (28.11.2013) - מבקש רשות ערעור שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות הפקרה אחרי פגיעה, נהיגה בקלות ראש, התנהגות עובר דרך באופן הגורם נזק לאדם ולרכוש ואי מתן זכות קדימה לרכב החוצה צומת רמזור. בית המשפט לתעבורה הטיל על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי, 10 שנות פסילה, פיצוי למתלוננת בסך 5,000 ₪ וקנס בסך 2,500 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעורו של הנאשם באופן חלקי וקבע כי יש להרשיע את הנאשם בעבירה של הפקרה ברשלנות וכי יש לקצר את משך הפסילה

ל-7 שנים ולהפחית מעונשו של הנאשם ל-15 חודשי מאסר בפועל. בקשת רשות הערעור של הנאשם נדחתה.

ע"פ 5516/15 **פארס נעיראת נגד מדינת ישראל** (21.12.2015) - נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה ונהיגה ללא פוליסת ביטוח. בנסיבות אותו מקרה, נהג הנאשם והגיע למעגל תנועה, כאשר לפתע הגיח מצידו של הרכב קטין בן 9 שרכב על אופניו, רכבו של הנאשם פגע באחרון ומיד לאחר מכן, לאחר שעצר הנאשם לרגע, עזב את המקום בנסיעה מהירה, הקטין נפגע ברגליו ופונה לבית החולים, שם אובחן עם שבר ברגלו הימנית. על הנאשם הוטלו 10 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 3 שנים, 4 חודשי פסילה על תנאי למשך שנתיים ופיצוי לקטין בסך 20,000 ₪.

ע"פ 1825/14 **מוחמד סרחאן נגד מדינת ישראל** (7.7.2014) - בית המשפט העליון דחה את ערעורו של נאשם על גזר דינו של בית המשפט המחוזי במסגרתו הושטו על הנאשם 8 חודשי מאסר בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, פסילה בפועל למשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר ופסילה על תנאי למשך 3 שנים, בגין הרשעתו בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה. באותו מקרה דובר על פגיעת רכב בילדה קטנה שהלכה בשולי הכביש, המערער הבחין בנפגעת שרועה על הכביש, אולם נסע מהמקום. הילדה איבדה את הכרתה ונגרמו לה פגיעות בריאות ובכליה, עקב כך אושפזה למספר ימים. יצוין כי באותו מקרה הוסכם כעובדה כי לא ניתן להוכיח שהמערער אשם בתאונה.

עפ"ת (חיפה) 24273-03-17 **דיאב נגד מדינת ישראל** (25.5.2017) - בית המשפט המחוזי דכאן קיבל את ערעורו של נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, ואי מסירת הודעה למשטרה והפחית את עונשו מ-7 חודשי מאסר בפועל ל-6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות וזאת לצד יתר העונשים שהוטלו על הנאשם - 8 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, פסילת רישיון נהיגה למשך 40 חודשים, פסילה על תנאי למשך 12 חודשים וכן תשלום פיצויים בסך 10,000 ₪ לנפגע העבירה. כמו כן, הטיל בית המשפט המחוזי צו מבחן לתקופה של 12 חודשים.

בעפ"ת (חיפה) 46198-03-18 **לילה אבו כליב נגד מדינת ישראל** (31.5.18) - דובר בנאשמת שפגעה בהולכת רגל עיוורת, שהלכה עם כלב נחיה במעבר חציה והפילה אותה ארצה. כתוצאה מהתאונה נגרמו להולכת הרגל שבר בפטישון החיצוני ושבר בקרסול ימין, והיא נזקקה לטיפול בבית חולים. בית המשפט לתעבורה קבע מתחם שנע בין 6-10 חודשי מאסר, בשילוב רכיבי ענישה נוספים ולאחר שקבע כי חוסר הזהירות המיוחדת לנאשמת מצוי ברף מינימאלי, גזר עליה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילה בפועל לתקופה של 3 שנים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי, קנס וצו מבחן לתקופה של 18 חודשים (ניתן משקל לתסקיר מאד חיובי ולהשפעת האירוע על חייה של הנאשמת). הנאשמת הגישה ערעור אך בנוגע לרכיב הפסילה בפועל ובית המשפט המחוזי קיבל את הערעור וקיצר את תקופת הפסילה ל-24 חודשים (נזקפה לזכות הנאשמת העובדה כי זמן קצר לאחר התאונה היא יצרה קשר עם הנפגעת, ביקרה אותה בבית חולים ושמרה איתה על קשר חם ודואג).

עפ"ת (חיפה) 47092-06-14 **ותד נגד מדינת ישראל** (4.12.14) - דובר בנאשם שפגע בהולך רגל שחצה את הכביש בצורה אלכסונית. הולך הרגל נזרק על מכסה המנוע, שמשות הרכב התנפצה והולך הרגל הועף לכביש. כתוצאה מהתאונה נגרמו להולך הרגל חבלות של ממש, לרבות שברים בעמוד השדרה, ברם הנאשם עזב את מקום התאונה בלי להזעיק עזרה וטען כי חש ברע, מחמת מחלת הסוכרת ממנה הוא סובל, נבהל מאד ולכן עזב את המקום. בית המשפט לתעבורה קבע מתחם שנע בין 6 חודשי עבודות שירות ועד 36 חודשי מאסר בפועל, לצד 10-15 שנות פסילה בפועל וגזר על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, 15 שנות פסילה בפועל, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי. הנאשם ערער על חומרת העונש ובית המשפט המחוזי אמנם אישר את מתחם העונש שקבע בית המשפט קמא, ברם קיצר את תקופות

המאסר והפסילה שהוטלו על הנאשם ל-16 חודשים ו-10 שנים, בהתאמה.

ת"ד (חיפה) 110017 **מדינת ישראל נגד ולדימיר פנטור** (23.6.2019) - הנאשם הורשע בעבירות של הפקרה לאחר פגיעה, נהיגה בקלות ראש ואי מתן זכות להולך רגל להשלים חצייה בבטחה ונדון ל-7 חודשי מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה למשך 48 חודשים, 3 חודשי פסילה על תנאי ופיצוי בסך של 5,000 ₪.

נסיבות שקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט לחוק העונשין):

בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בית המשפט להתחשב בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, במידה שהתקיימו, ככל שהוא סובר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם.

בכל הנוגע לעבירה ההפקרה לאחר פגיעה, מדובר בעבירה ספונטנית אשר לא קדם לה תכנון. הנאשם פגע בהולך רגל ועזב את מקום התאונה לאחר הפגיעה. יחד עם זאת, בכל הנוגע לעבירת השיבוש, היה מימד של תכנון במידת מה, שעה שהנאשם במנוסתו ממקום התאונה, פנה ותיקן את השמשה הקדמית של הרכב כדי לטשטש כל סימן למעורבותו בתאונה.

עוד יש לעמוד על הנזק שנגרם לנפגע העבירה, אשר נחבל בידו השמאלית ובכף רגלו השמאלית, טופל בבית החולים ושוחרר באותו היום. אמנם אין מדובר בנזק גופני חמור, אך פוטנציאל הנזק אשר עלול היה להיגרם כתוצאה מעבירות מעין אלה הוא קטלני ובנס לא נגרם נזק גופני גדול יותר להולך הרגל הנפגע.

מתחם העונש ההולם (סעיף 40ג (ב) לחוק העונשין):

מתחם העונש ההולם נקבע בעיקר על יסוד הנסיבות האופפות את ביצוע העבירה, ודרגת האשם שהפגין הנאשם בכל האירוע, על מנת לשקף הלימה ראויה בין חומרת המעשה, בנסיבותיו, במידת האשם שהפגין הנאשם בעת ביצוע העבירה, לבין העונש לו ראוי הנאשם בגין מעשיו אלה.

נוכח נסיבות ביצוע העבירות, כפי שתוארו לעיל, ודרגת האשם שהפגין הנאשם, ובשים לב לעבירת השיבוש הנלוות לעבירה ההפקרה, למידת הפגיעה בהולך הרגל, מתחם העונש ההולם בגין אירוע זה, נע בין 6 חודשי מאסר שיכול יורצו בעבודות שירות ועד 30 חודשי מאסר בפועל.

כמו כן, מתחם הענישה בכל הנוגע לפסילת רישיונו של הנאשם נעה בין 3-6 שנים.

חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה או לחומרה (סעיפים 40ד ו-40ה לחוק העונשין):

לפי סעיף 40ד(א) לחוק העונשין, בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם מקום בו "**מצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם...**", ואז לקבוע את עונשו של הנאשם, לפי שיקולי שיקומו, ולהורות, בהתאם, על נקיטת אמצעי שיקום, לרבות העמדת הנאשם בפיקוח של שירות המבחן.

כאמור לעיל, שירות המבחן הגיש בעניינו של הנאשם מספר תסקירי המשקפים את התהליך אותו עבר ועובר הנאשם במסגרת הליך טיפולי שיקומי בשירות המבחן, שמטרתו לשנות את דפוסי המרמה המושרשים בנאשם ולשנות את אורחות חייו לחיוב.

שירות המבחן ציין בתסקירו האחרון והעדכני, כי התרשם כי לנאשם ישנה פרוגנוזה שיקומית חיובית. הנאשם התמיד והגיע לקבוצה הטיפולית הייעודית ושיתף פעולה במפגשים ועם המטפלים. הערכת מנחות הקבוצה כי המשך טיפול קבוצתי לאורך זמן יכול לתרום לנאשם להמשיך בשינוי המשמעותי שהוא עורך באורחות חייו.

בחינה מעמיקה של תסקירי שירות המבחן, מעלה תמונה ברורה של נאשם אשר עורך בעצמו שינוי פנימי מעמיק; תחילה התקשה הנאשם לקחת אחריות ולהבין את הבעייתיות שבהתנהלותו, אך לאורך זמן, עם מתן אמון בגורמים המטפלים, התרשם שירות המבחן כי הנאשם מצר על מעשיו, מבין כי התקשה להפעיל שיקול דעת תקין וכי לא פעל כמו שצריך, הביע אמפתיה לפגיעתו בנפגע העבירה ונכונות לשלם לו פיצויים.

שירות המבחן המליץ לבית המשפט להעדיף בעניינו של הנאשם את הפן השיקומי והטלת צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך הנאשם בהליך הטיפולי המוצלח בו הוא לוקח חלק, כמו כן, המליץ שירות המבחן על צו של"צ ותשלום פיצוי לנפגע העבירה.

אציין כי, שיקומו של הנאשם שבפני ניכר לא רק מרשמי שירות המבחן, אלא מרשמי של בית המשפט שעה שהנאשם עומד מולו, ומתאר בפניו את התהליך המעמיק שהוא עבר וממשיך לעבור עם עצמו, ועם הבנתו כי עליו לבצע שינויים מעמיקים בחייו על מנת להימנע מהסתבכות עם החוק בעתיד - דבר בו הוא מורגל, ואף ראה בקרב בני משפחתו מילדותו. עוד התרשם בית המשפט מעדותו של אשת הנאשם, אשר העידה אף היא על השינוי החיובי שביצע הנאשם באורחות חייו וכיצד הטיפול שעבר השפיע על מרקם חייהם יחד עם חמשת ילדיהם, כמפורט בהרחבה לעיל.

לאור כל האמור, יש מקום לחרוג, לדידי, ממתחם הענישה ההולם.

יחד עם זאת, לא מצאתי כי הענישה המתאימה במקרה דנן יכולה להסתכם בצו של"צ כפי שהמליץ שירות המבחן. נוכח נסיבות ביצוע העבירות, ועברו הפלילי של הנאשם, והצורך לאזן בין מכלול שיקולי הענישה העומדים על הפרק, אין החרגה ממתחם העונש ההולם חייבת להתבטא בכל מרכיבי הענישה.

עונש המאסר ימוקם בחלק התחתון של המתחם ולא באמצע המתחם כפי שראוי היה למקמו.

אשר לרכיב הפסילה, לחירות התנועה של הנאשם משקל רב ביכולת השיקום והפרנסה שלו, אני מפנה בעניין זה לדברי אשתו, לעובדה שחמישה ילדים סמוכים על שולחנו ודומני שאין צורך שאכביר מילים על הקושי הכלכלי השורר כעת על אלפי בתי האב בתקופת הפוסט קורונה. לפיכך, בכל הנוגע לרכיב הפסילה, הוא יקבע מחוץ למתחם.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40א לחוק העונשין):

מדובר בנאשם שכאמור עבר תהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, אשר עמד על דפוסי התנהלותו בתחום המרמה, מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם בעיצומו של הליך שיקומו ונראה כי שליחתו של הנאשם למאסר מאחורי סורג ובריאח עלול לעצור את הליך שיקומו ולדרדרו חזרה לדרכים לא טובות, ונזכיר שמדובר בנאשם עם דפוסי התנהגות

מרמה מושרשים, אשר ריצה בעבר מאסרים ממושכים בפועל בגין עבירות בתחום זה.

יתרה מכך, שליחתו של הנאשם עלולה לגרום לנזק בלתי מידתי למשפחתו, התלויה בו, בהרבה מובנים, כפי שפורט בטענות ההגנה וכפי שהעידה בכנות אשתו, ואם חמשת ילדיו הקטנים.

אמנם הנאשם לא נטל אחריות וניהל הליך הוכחות, אך במסגרת התהליך הטיפולי שעבר בשירות המבחן, ניכר כי הנאשם עבר כבר דרך בכל הנוגע להבנת התנהלותו הבעייתית ולקיחת אחריות על האירוע, והוא מפנים את מעשיו ואת השלכותיהם באופן מעמיק יותר.

עוד אקח בחשבון את עברו הפלילי העשיר של הנאשם, בין היתר בעבירות מרמה בגין אף ריצה בעבר מאסרים ממושכים למשך שנים.

העונש המתאים (סעיף 40ד (2) לחוק העונשין):

העונש המתאים בנסיבות העניין, חייב לשקף את חומרת הנסיבות ומידת האשם שהפגין הנאשם באירוע, כמו כן את מכלול הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה וכן חייב העונש המתאים להלום את יתר הנסיבות האישיות של הנאשם והכל כפי שפורט בהרחבה לעיל.

נזכיר את נסיבות ביצוע העבירה, כאשר מדובר בנאשם אשר פגע בהולך רגל שחצה במעבר חצייה, הנאשם פגע בו פגיעה אשר גרמה לו לחבלות קלות, באופן יחסי, ברח מהמקום, ואף הוסיף חטא על פשע שעה שבחר להחליף את שמשת הרכב שנסדקה במהלך התאונה ולנסות להתחמק מן הדין. עוד נזכיר כי הנאשם נהג ללא ביטוח.

עוד יצוין כי מדובר בנאשם עם עבר פלילי עשיר, הורשע בעבר בעבירות רבות בתחום ההונאה והמרמה ואף ריצה מאסרים בפועל, כמו כן עברו התעבורתי עשיר ומונה 89 הרשעות.

לצד זאת, יש לשקול את נסיבותיו האישיות של הנאשם, מצבו המשפחתי האישי והכלכלי והכל כמפורט בהרחבה לעיל.

במכלול דברים זה עונשו של הנאשם צריך להיות ממוקם באמצע מתחם הענישה ההולם שנקבע.

יחד עם זאת, בעניינו של הנאשם, נמצא כאמור למקם את עונש המאסר ברף התחתון של המתחם ולחרוג מהמתחם בכל הנוגע לרכיב הפסילה, מטעמי שיקום.

לפיכך, נמצא לנכון לחרוג מהעונש ההולם ולהטיל על הנאשם ענישה בעבודות שירות, לצד עונשים נלווים, וכן פסילה שתחרוג ממתחם הענישה ההולם שנקבע לרכיב זה.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

8 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות במשטרת נהריה, רח' בן צבי 5 נהריה.

הנאשם יתייצב לריצוי לתחילת ריצוי עבודות השירות ביום 18.5.21 שעה 8:00 בפני הממונה על עבודות השירות,

במשכנו החדש, במתחם בית סוהר מגידו.

מובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו ו/או אי הישמעות להוראות הממונה על עבודות השירות, עלולה להוות עילה להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי עונש המאסר בכליאה ממשית.

7 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה בה הורשע ו/או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

שירות המבחן ימשיך וישלב את הנאשם בטיפול קבוצתי או פרטני לפי שיקול דעתו ובכפוף לעונש שהוטל עליו.

12 חודשי פסילה פחות יום.

הנאשם יפקיד את רישיונו בתיק בית המשפט בתוך 30 יום.

הפסילה תימנה רק מיום ההפקדה, אך תקפה מיום 27.5.21.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות וכן לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ט"ו אייר תשפ"א, 27 אפריל 2021, במעמד הצדדים.